

*Herra, kädelläsi
uneen painan pään,
kutsut ystäväsi lepäämään.
Käsi minut kantaa
uuteen elämään,
ikirauhan antaa, valoon jään.*

(Virsi 517)

Pyhäinpäivästä ja sen tilaisuuksista
Sastamalassa sivut 2, 6–7

Meri Ohman

Piia Jaatinen

Terveisiä Saarenmaalta

Pisara Kiikasta ja Sarastus Nokialta löivät hynttyyt yhteen ja lähtivät esiintymään molempien ystävyysseurakuntiin Viroon. Gospelryhmäläiset välittivät kristillistä sanomaa yleismaailmallisen kielen, musiikin, avulla.

Sivu 5

Pirjo Silveri

Hyvillä ostoksilla

Syksyisillä lähetystoreilla on taas tehty runsaasti hyviä ostoksia. Vammalan tapahtuman lisäksi perinne elää kaikissa kappeliseurakunnissa. Tuotolla tuetaan seurakunnan nimikkokohteissa tehtävää työtä.

Sivu 8

Pirjo Silveri

Pyhä hetki Pyhällä Olavilla

Heikkilän perheen herkkä hetki: pikkuinen Otso Niila Väinämö on juuri liitetty seurakunnan yhteyteen. Kasteen toimitti pastori Auli Airas-Laitila Tyrvään Pyhän Olavin alttarin äärellä. Maankuulussa kirkossa on eletty ennätysvilkaasta aikaa.

Sivu 12

SAATTEEKSI

Synkin vuodenaika

Olemme tulleet taas siihen vuodenaikaan, jolloin Pohjolan pimeys alkaa kerääntyä ympärillemme.

Luonto on kadottanut vihreytensä, pakkaneen puree ja hyttävä pimeys peittää alleen katoavan päivänvalon viimeisenkin pilkahduksen.

Laskeutuva lumivaippa tuo aikanaan pientä lohdutusta, mutta ennen sitä on pimein vuodenaika. Samalla on aika sytyttää kynttilöitä. Kynttilät sytyvät kodeissa tuomaan kodikkuutta ja tunnelmaa. Kynttilät sytyvät myös haudoilla.

On vaikea ajatella lohduttomampaa kuvaa kuolemasta kuin syksyinen hautausmaa. Kaikkialla on vain kylmyyttä ja pimeyttä. Kaikki on kuollutta.

Samalla hautausmaalle ihmiset tuovat kuitenkin pyhäinpäivänä, itsenäisyyspäivänä ja joulun aikaan kynttilöitä. Muutamat tuikkivat valopisteet laajenevat lopulta valomereksi.

Omalla sanomattomalla tavallaan kynttiläntuojat ilmaisevat omaa uskoaan ja toivoaan edesmenneiden rakkaidensa haudoilla. Keskellä lohduttominta ja syvintä pimeyttä elää kaikesta huolimatta usko, toivo ja rakkautta. Pienet valonsäteet lisääntyvät tuoden valon syvimpään pimeyteen.

Kynttilöin koristeltu hautausmaa on voimakas näky kristillisestä uskosta. Usko tuo valon keskelle kuoleman pimeyttä. Usko kantaa halki vaikeiden aikojen. Jos pimeä syksyinen hautausmaa on kuva kuolemasta, kynttilöin varustettu hautausmaa merkitsee kuvaa kristillisestä uskosta tässä elämässä, uskoa yli kuoleman. Risti haudalla ei ole kuoleman merkki, vaan iankaikkisen elämän merkki, Jeesuksen merkki.

Tähän uskoon meidät kristityt on arjessa kutsuttu. Saamme elää maasta ylös nostavan uskon varassa. Meidät on kutsuttu tekemään elämässämme asioita, jotka sytyttävät liekin pimeyteen. Olkoon vaikka kuinka pieniä ja mitättömiä, niistä tulee yhdessä kerran valomeri, joka voittaa kaiken pimeyden.

Valaiskoon uskon liekki sydämässämme!

Ari Paavilainen
kirkkoherra

LUOTTAMUSHENKILÖLTÄ

Ryhmätyötä yli rajojen

Vajaan vuoden ikäinen Sastamalan seurakunta tarjoaa kaikenikäisille tapahtumia; lapsille, lapsiperheille, nuorille ja varttuneimmille. Löytyy ainakin kerhotoimintaa, kuoroja, keskustelutilaisuuksia, konsertteja, majataloiltoja, äitien saunoja, leirejä, ja mitä kaikkea joulukuukauteen taas tullessaan (alkajaisiksi ainakin seimikadun...).

Meidän ei siis tarvitse kuin avata silmäme, silmäillä seurakuntatietoja (ja lukea ehkä Paanusta milloin tapahtumat missäkin ovat), ja pääsemme osallistumaan ja nauttimaan tapahtumien annista. Partiolaisten tavoin sanottuna tekemään ”ystävyyttä yli rajojen”, sillä kyllähän vanhat kuntarajat vielä vaikuttavat.

Iloisesti voin todeta, että on ollut tilaisuuksia, joissa on osallistujia koko seurakuntamme alueelta. Ja tyytyväisiä ollaan oltu. Hienoa!

Kovin usein kuitenkin ”suuret tilaisuudet” ovat ”keskustassa” eli vanhan Vammalan seurakunnan alueella. On tosi, että sieltä löytyy suurempia paikkoja, mutta toki kappeliseurakunnissakin jotain voisi järjestää. Olisi hienoa, jos

kaikki oppisivat tuntemaan oman seurakunnan kirkkoja ja esimerkiksi leirikeskustoja.

Muun muassa kirkkovaltuusto ja kasvatustyön johtokunta uskaltavat järjestämään kokouksen vanhan Äetsän alueella. Hyvä näin.

Ryhmätyössä on voimaa

Omassa ammatissani teetan ryhmätöitä oppilailla. Aina ryhmän kokoonpano ei miellytä kaikkia, mutta tällä tavalla opitaan tekemään töitä erilaisten ihmisten kanssa. Sanon, ettei työmaailmassakaan työkavereita pääse itse valitsemaan (siis jos ei satu olemaan yksityisyrittäjä).

Mutta osaammeko me aikuiset sitten tehdä töitä yhdessä? Osaammeko työkennellä erilaisten ihmisten kanssa? Se ei aina ole helppoa, mutta pitäisihän meidän pystyä. Hallitsemme hyvät käytöt, hymyillä osaavat kaikki, joustoakin löytyy puolin ja toisin, ja malttamalla kuunnella toisten mielipiteet asiasta, saadaan jo paljon aikaan.

Me teemme ryhmätyötä Sastamalan seurakunnassa. Onnistuneesti.

Kuka?

Minna Koivuniemi, 42

Mikä?

Kasvatustieteen maisteri, luokanopettaja. Keikyän Korvenkävijöiden lippukunnanjohtaja. Sastamalan kirkkovaltuuston jäsen ja kasvatustyön johtokunnan varapuheenjohtaja

Perhe?

Aviomies sekä 10- ja 5-vuotiaat pojat

Asuu?

Sastamalassa, Viljavainiontiellä

Harrastukset?

Partio, latinomix-tanssi, käsityöt, lukeminen ja poikien harrastuksiin vieminen

Hiljentymisen rauhoittaa

Nykyisin kaikilla tuntuu olevan syke mittarit kovilla, itsellänikin. On kokouksia, palaverieja, erilaisia harrastuksia ja perheenjäsenten harrastuksia. Toisinaan edes viikonloppuna ei tahdo löytyä hengähdyshetkeä. Silloin on hyvä pitää tauko.

Näin syksyllä tauon voi pitää vaikka marjametsässä. Tuuli humisee, marjoja kertyy koppaan ja retken lopuksi, höyryävän kahvikupposen ääressä voi sanoa, että tämä se vasta on jotain.

Partiolaisena olen usein istunut nuotion äärellä. Siinä tulen loimussa voi tuntea oman pienuutensa ja unohtaa kaiken muun.

Kolmas hyvä keino on mennä kirkkoon. Kirkko on jo paikkana sellainen, joka saa hiljentymään. Siellä kun laulaa virsiä ja katselee alttaritaulua tai kuulee upeiden urkujen soittoa, voi sanoa olevansa valmis seuraavan koitokseen.

Minna Koivuniemi

Minna Koivuniemi partion leirijumalanpalveluksessa poikansa Mikon, 5, kanssa. Kuva on otettu elokuussa 2009 Reila-piirileirillä Pyhärannassa.

NAULAN KANTAAN

Evankeliumi ei ole laki. Evankeliumilla tuomitseminen ei kuulu ihmiselle. Laki puolestaan on maallinen järjestyksellä, jota on noudatettava niin kuin liikennesääntöjä.

Laki ei sano: älä tapa. Laki määrää rangaistuksen surmaamisesta.

Laki ei sano: rakasta lähimmäistäsi. ”Rakkautta” esiintyy lainsäädännössä vain kirkkojärjestyksessä ja avioliittoaikojen viikkikaavassa.

Hovioikeudenneuvos, professori
Jukka Kempinen, Askel 9/2009

Kirkko rakennuksena tekee näkyväksi jokaisessa ihmisessä asuvan pyhyyden kaipuun. Kirkko on paljon enemmän kuin papin puhe kirkossa. Kirkko on enemmän kuin kaunis musiikki kirkossa. Kirkko on enemmän kuin puuta ja betonia. Kirkkojen tulisi olla useammin arjessa auki, koska niiden holveissa ihmisen on mahdollista käsitellä sisimpänsä arimpia ja suurimpia kysymyksiä.

Pastori, valtiotieteilijä **Jarmo Kokkonen** blogissaan 11.10. (”Minne sureva menisi”) www.kotimaa24.fi/blogit

Tärkeää elämässä? Vaimoni ja lasteni hyvinvointi ja turvallisuus. Sitten tu-

levat suku, ympäristö ja mahdollisuus asua turvallisessa, oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa. Sekä Raamattu että ekologia opettavat meille, että kaikki elollinen on yhtä. Ihminen reagoi siihen, mitä on nenän edessä, mutta ison mittakaavan tapahtumat vaikuttavat myös kaikkein lähimpiin – ja toisinpäin.

Porvoon piispa
Björn Vikström
Hufvudstadsbladet 17.9.

Meillä kristityillä on paha taipumus arvostella toistemme uskoakin. Joillakin se perustuu käsitykseen oikeasta opista, joillakin se on tekojen ja elämäntapojen tarkkailemista. Haluamme nostaa itsemme oikeiden uskovaisen joukkoon rajaamalla lähimmäisiämme siitä pois? Vaarana on, että lopulta huomaamme kauhuksimme, että olemme rakentaneet kristityn mallin, joka on itsellemmekin mahdoton. Raamatun ohje on aivan toisenlainen. – Toinen toistenne kunnioittamisessa kilpailkaa keskenänne.

Kuvaamataidonopettaja **Martti Pentti** blogissaan 5.9. (”Arvostetaanko arvostelijaa?”) www.kotimaa24.fi/

Jos siis kansalaisten mieliin hiipii epäily vallankäyttäjien epärehellisyydestä, tai lain rajojen koettelemisesta, ovat kriisin ainekset lähellä. Jos hallinnon ja politiikan ilmapiiri ei ole kirkkaan läpinäkyvä, vaan epäilysten samentama, on syytä toimenpiteisiin. Jos laki ei vastaa yleistä moraalitajua, on se muutettava. Jos epäilyissä on aihetta, on tehtävä parannusta. Katuvalle parannuksentekijälle on suomalainen kansa aina ollut armollinen.

Arkkipiispa **Jukka Paarma** saarnassaan 2.10.

Valtioneuvoston ekumeeninen
200-vuotisjuhlahumalanpalvelus

Hyvän johtajan tunnistaa erityisesti siitä, että hän myöntää virheensä ainakin itselleen ja yrittää oppia niistä. Hyvä johtaja ei syyllistä omista virheistään muita, eikä sysää vastuuta muille. Kirkko on hierarkkinen laitos. Hämästyttävän hierarkkinen. Siis opetusvastainen. Mitä tälle voitaisiin tehdä? Miksi erityisesti kirkossa ollaan niin kovin tietoisia erilaisista asemista?

Pastori
Johannes Alaranta blogissaan 8.10. (”Ruhtinaslaitos”) www.kotimaa24.fi/blogit

Odotettavissa tiukkenevaa

Sastamalan seurakunnan synty osui samaan saumaan maailmanlaajuisen talouskriisin kanssa ja taantuma on sävyttänyt alkutaivalta. Monella tapaa haastavassa tilanteessa on vaihtunut myös seurakunnan johto. Talouspäällikkö Raimo Kempin aloitti työnsä Sastamalassa vuoden alussa, kirkkoherra Ari Paavilainen syyskuussa. Kysymme molemmilta mielipiteitä ajankohtaisista – ja tulevista.

Vai kuttaako taantuma jo joutenkin seurakunnan toimintaan tai talouteen?

Kemppi: Yhteisöverojen romahtaminen koko maassa on koetellut myös Sastamalan seurakunnan taloutta. Keväällä kirkkohallitus arvioi yhteisöverojen laskun 2009 seurakunnissa keskimäärin 23 prosentiksi. Sastamalassa kertymä oli syyskuun loppuun mennessä 21,93 prosenttia pienempi kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Eduskunnan päätös nostaa kirkon yhteisöveron jako-osuutta vuosiksi 2009–11 lieventää hieman pudotusta. Kirkollisverotilisyksissä vähennyistä on ollut 0,47 prosenttia.

Paavilainen: Kyllä ainakin ajatuksen tasolla. Tosin seurakunnan rakenne monine mahdollisine päällekkäisyyksineen on tällä hetkellä sellainen, että yksinkertaistaminen ja kaiken tarpeellisuuden pohdinta on joka tapauksessa ajankohtais-

ta. Samalla mietimme, mikä on tärkeintä. Olemme siis perimmäisten kysymysten äärellä! Lama ei nyt vaikuta niin, ettemme voisi toimia jollakin tietyllä alueella.

Mitä näkyy edessä? Miten seurakunta varautuu mahdollisiin laihoihin vuosiin?

Kemppi: Talouden osalta 2010 on kuluvaakin vuotta vaikeampi, kirkollisverotilitykset tulevat vähemmän 3–4 prosenttia. Siihen vaikuttavat yhä heikkenevä työttömyys, verovähennysten nostaminen ja kirkon jäsenmäärän kehitys. Kasvua kirkollisverotilityksissä on odotettavissa vasta vuonna 2011. Vaikutusta on myös nykyisillä virka- ja työehtosopimuksilla, jotka nostavat palkkakuluja, samoin ensi helmikuussa voimaanastuva uusi sopimus.

Toiminta- ja taloussuunnittelua on tehtävä pitkäjänteisesti ja siinä varauduttava talouden heikkeneviin näkymiin.

Tunnistatko paikat? Jos kohteet ovat outoja, mars matkaan kotiseutretkelle ja tutustumaan. Seurakuntalaiset omistavat paljon erilaisia tiloja eri puolilla Sastamalaa.

Talouspäällikkö Raimo Kempin mielestä pitkäjänteisellä talous- ja toimintasuunnittelulla varaudutaan laihoihin vuosiin.

lä käytöllä olevia rakennuksia tulee myydä.

Paavilainen: Toiminnassa kalkein erä ovat työntekijät. Jos joudumme vähentämään työntekijöitä, se näkyy välittömästi toiminnassa. Tilojahan meillä on joka tapauksessa paljon.

Sastamalan seurakunnassa on muun muassa 11 kirkkoa, 6 seurakuntataloa, 3 leirikeskusta. Miten se selviää lähes Suomen ennätystä hipovan kiinteistömassan ylläpidosta, hoidosta ja välttämättömistä korjauksista? Millaisia suunnitelmia on vireillä?

Kemppi: Kirkot on tietenkin pidettävä hyvässä kunnossa. Muiden rakennusten käyttö on kartoitettava, toimintoja on keskittettävä joihinkin ja osasta luovuttava. Valtuuston hyväksymä taloussuunnitelma 2009–11 sisältää joidenkin rakennuksien myymisen.

Paavilainen: Jos palaamme vuoden taakse, tilanne oli tavanomainen. Pienelläkin seurakunnalla on ollut kirkko, seurakuntatalo ja hautausmaa. Meitä hämää yhteisliitos. Voisimmeko oikeasti luopua vaikkapa Mouhijärven kirkosta? Mitä tekisimme siellä olevalle toiminnalle? Historian saatossa on luovuttu merkittävästä määrästä pappiloita, ja tiloista luopuminen varmasti jatkuu. Sastamalan seudun alueellinen monipuolisuus tulee kuitenkin säilymään.

Mitkä ovat sellaisia asioita, joista tiukkanakaan aikana ei tingitä?

Kemppi: Aina tulee olla varoja perustehtäviin, kuten jumalanpalvelusten pitämiseen, kristilliseen kasvatuksen ja evankeliumin viemiseen sekä lähimmäisen auttamiseen hädässä.

Paavilainen: Niin kauan kuin on jumalanpalvelus, on seurakunta.

Yleisarviosi Sastamalan seurakunnan historian ensimmäisestä vuodesta. Valonpilkahdukset ja uhat?

Kemppi: Seurakuntaliitos on hallinnolliselta osalta tullut hoideksi, mutta organisaation rakenne on saatava kaikilta osin toimivaksi. Ammattitaitoisen henkilöstön

Paavilainen: Ei ole täysin selvää, miten Sastamalan rakenne vaikuttaa seurakunnan talouteen tulevaisuudessa. Kaikkien kannalta on merkityksellistä saada seudulle nuoria asukkaita. En usko, että lähitulevaisuudessa on dramaattisia muutoksia, mutta laihahkot vuodet tulevat jatkumaan tovin.

Supistetaanko joitakin toimintoja, joudutaanko työalojen painotuksia muuttamaan ja esimerkiksi diakoniatyötä lisäämään?

Kemppi: Vuodelle 2010 hyväksytyssä talousarvioarvioissa joudutaan vähentämään muita toimintakuluja kuin sopimuksiin perustuvia palkkoja 5 prosenttia. Tämä edellyttää työaloilta tarkkaa talouden suunnittelua ja tehtävien priorisointia, työttömyyden ja lomautusten koettelemiin perheisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Paavilainen: Monet toiminnot ja painopistealueet muuttuvat, mutta motiivit ovat muualla. Muutoksin pyritään vastaamaan toimintaympäristön uusiin haasteisiin, lisäämään tehokkuutta ja kiinnostavuutta. Diakonia tulee olemaan tärkeässä roolissa.

Jos jostakin on pakko tinkiä, mitä se voisi toiminnassa olla? Entä talous- ja kiinteistöpuolella?

Kemppi: Henkilöstökulujen kasvua on hillittävä. Kiinteistöistä voidaan peruskorjata vain kaikkein kiireellisintä korjausta tarvitsevat. Käyttämättömänä tai vähäl-

Piispa Kari Mäkinen käy tänä vuonna hiippakuntansa kaikissa uusissa seurakunnissa, jotka muodostuivat vuodenvaihteessa. Sastamalassa hän ehti vaihtaa muuttaman ajatuksen myös kaupunginjohtaja Paavo Sallin (oik.) kanssa.

yhteistyöllä pääsemme kyllä tähän. Vuoteen on mahtanut paljon positiivisia asioita. Tyrvään Pyhän Olavin kirkon aukeaminen neljän vuoden tauon jälkeen oli yksi hienoimpia asioita ja syyskuun alussa seurakunta sai uuden vakituisen kirkkoherran.

Paavilainen: Talous ja monipuolisuus on haaste, varmasti myös aktiiviseurakuntalaisten ikääntyminen. Tiedämme, että moni asia muuttuu lähivuosina. Tällä hetkellä toimintaresurssit ovat hyvät kaikin tavoin ja olemme kaikesta huolimatta varsin yksituumaisia ja omastamme kiinnipitävää joukkoa. Seurakunta, on sen nimi mikä hyvänsä, on tärkeä asia täkäläisille. Jotenkin tuntuu, että ihmiset ovat päättäneet tehdä niin kuin hyvä tulee.

Kuvat: Pijo Silveri

Jumalanpalvelus alkoi juhlavalla ristikulkueella. Ari Paavilaisen takana appi, kirkkoherra Reijo Kataja, pastori Mirja Tenkanen, lääninrovasti Simo Laitila ja rovasti Osmo Ojansivu.

Ari Paavilaisen kuopus Aarni eli täysillä mukana isän suuren päivän.

Paimen sai tuhdit eväät matkalle

Sastamalan seurakunnan ensimmäinen kirkkoherra Ari Paavilainen asetettiin virkaansa arvokkaassa ja juhlavassa mikkelinpäivän messussa Tyrvään kirkossa.

Piispa Kari Mäkinen tarjosi paimenelle tuhdit matkaeväät.

– Edessä on monenlaisia haasteita ja uuden luomista. Kirkkoherraan kohdistuu odotuksia, jotka joskus ovat kohtuuttomia ja

keskenään ristiriitaisia. Tunteita liikkuu paljon, vetoavia, voimakkaitakin, sekä myönteisiä että kielteisiä. Kirkkoherran kuuluu ottaa niitä vastaan ja ymmärtää, mistä ne nousevat, vaikka se ei aina ole

helppoa eikä kevyttä.

Monesta erilaisesta osasta koostuvan seurakunnan keskellä on tärkeää huolehtia seurakunnan yhteydestä, joka toteutuu ennen muuta kirkon elämän ytimessä, yhteisessä ehtoollisessa.

– Se on ykseyden merkki. Kun sitä ei särjetä, on tilaa moninaisuudelle ja rikkaudelle, alueellisille perinteille, monenlaiselle elämän ja uskon kokemukselle. Lujan yhteyden kehyyksen antaa se, että seurakunta elää yhteisten päätösten ja yhteisen järjestyksen mukaan.

Piispa neuvoi Paavilaista kuuntelemaan herkällä korvalla niitä seurakuntalaisia, joiden ääni on hiljainen, melkein kuulumaton.

– Jäseniä, jotka eivät tuo itseään esiin, vaan elävät kristittyinä omassa arjessaan, arkailevat ehkä ja kyselevät mielessään, olenkohan minä oikea seurakunnan jäsen, kun en ole sellainen kuin kristittyinä näkyvästi ja kovalla äänellä esiintyvät. Heitä erityisesti kirkkoherran tulee tukea ja rohkaista, heidän uskoaan vahvistaa.

Mäkinen toivoi Paavilaisen löytävän Sastamalasta haastavan työn lisäksi armollisen seurakunnan, jonka keskellä kirkkoherra voi tuntea olevansa syvällä tavalla hyväksytty ihmisenä.

– Alttaria, ehtoollispöytä, tarvitset itseäsi varten ja työtäsi varten. Tarvitset Kristuksen läsnäolon, yhteyden pöytä, paikkaa, johon voit tuoda kaiken sen kuorman, jota elämä ja työ antaa.

Pirjo Silveri

Messun jälkeen juhla jatkui seurakuntatalossa, missä kirkkokansa kahvitteli ja kuuli useita puheita. Musiikkiesityksistä vastasivat Kiikan Teräsmummit Ella Junnila ja Suvi Kero, Päivi Vuoriston johtama seurakunnan laulupiiri sekä Lasse Rajalammen johtama Sastamalan kirkko-kuoroista koottu juhlakuoro.

Varhaisnuoret ensin kiikarissa

Johtavaksi nuorisotyönjohtajaksi valittu Salme Kuukka, 50, aloittaa vasta ensi vuoden puolella, mutta tulevat kuviot pyörivät jo mielessä.

Tyrvällä syntynyt ja Sastamalassa asuva Kuukka on 25 vuotta ajanut Parkanoon, päivittäin 200 kilometriä. Hän on ollut nuorisotyönjohtajana alle 7 000 jäsenen seurakunnassa.

– Tästä lähtien jää paljon aikaa muuhun kuin autossa istumiseen.

Pitkä työmatka ei ollut ratkaiseva syy kotiseurakuntaan ja päällikköhommiin hakeutumiseen.

– Halusin uudenlaisia haasteita, ja niitä uusi virka sisältää. Rakenteellisesti Sastamala monine kappeleineen on mielenkiintoinen.

Perhekeskeisyys arvossaan

Mitä uutta tuot tullessasi, mihin tahdot ensinnä vaikuttaa?

– Kouluikäisten tyttöjen ja poikien parissa tehtävää työtä täytyy ainakin vahvistaa. Nykyisin 1–6-luokkalaisten on esimerkiksi kerhoja hyvin vähän. Niitä, erilaisia toimintapäiviä ja muita tapahtumia on varaa lisätä.

Varhaisnuorisotyössä Kuukka arvostaa perhekeskeisyyttä, päi-

Pijo Silveri

Johtavaksi nuorisotyönjohtajaksi valittu Salme Kuukka on seurakunnan pitkäaikainen luottamushenkilö.

väkerhosta alkaneen polun jatkamista. Parkanossa hän on vetänyt paljon yhteisiä retkiä ja suunnittelee kokeilevansa vastaavaa Sastamalassa.

– Lisäksi haastan vanhempia lähtemään rohkeasti toimintaan mukaan. Parkanossa ringissäni on 12 aikuista vapaaehtoista ohjaajaa, ja uskon että Sastamalas-

sakin voimme saada äitejä ja isiä vastuunkantajiksi.

Salme Kuukka on koulutukseltaan nuoriso-ohjaaja, Helsingin evankelisesta kansankorkeakoulusta 1980 valmistunut. Ensimmäinen työpaikka oli Äänekosken seurakunnassa, mistä hän viiden vuoden päästä vaihtoi Parkanoon. Avioituminen Mikko Kuukan kanssa 1990 tiesi paluunmuuttoa synnyinseudulle. Perheessä on neljä lasta, esikoinen syntyi 1992, kuopus 2001.

Kuukat viljelevät Houhajärvellä vanhaa sukutilaa, joten nuorisotyön johtava viranhaltija on myös maatalon emäntä.

Hallintopuoli on entuudestaan tuttua, sillä Salme Kuukka on pitkään ollut seurakunnassa luottamushenkilönä; aiemmin kirkkovaltuustossa, nyt jäsenenä kasvatustyön johtokunnassa.

Aitoja ja virtuaalisia kohtaamisia

Viisikymppisen Kuukan mielestä ikä on suunnaton etu nuorten parissa toimittaessa.

– Enää ei hötkyile, vaikka eteen tulisi mitä. Olen myös nähnyt, kuinka nykyajan lapset ja nuoret suorastaan huutavat aikuista ihmistä, sellaista joka ai-

dosti uskaltaa olla heidän kanssaan. Usein kysymistä ja puhumista on niin paljon, ettei aikuisen tarvitse paljon muuta kuin istua ja kuunnella. Seurakunnalla on tietysti vielä välitettävään sanoma Jumalasta ja Jumalan rakkaudesta.

Internet ja sosiaalinen media, irc-galleriat, facebookit ja muut verkkoyhteisöt ovat tämän päivän kylänraitteja ja toimintaympäristöjä, joilla myös kirkko yhä enemmän haluaa näkyä ja kuulua.

Millaiset valmiudet sinulla on verkossa toimimiseen?

– Se on tätä aikaa, ja nuorisotyötä tekevän on pakko olla mukana siinä rytmissä, missä lapset ja nuoret liikkuvat ja aikaa viettävät. Kyllä tämä on Sastamalassa yksi haaste. Meidän pitää miettiä, nimeämmekö jonkun työntekijän erityisesti perehtymään verkkomaailmaan ja toimimaan sillä akselilla.

On itselläsi facebook-profiili? – Ei ole, mutta omien lasteni kautta pystyn kyllä seuraamaan, missä kulloinkin mennään. Pysyy aika hyvin ajan tasalla, kun kotona on samanikäisiä lapsia, joiden kanssa työksen toimii.

Pirjo Silveri

KOKO PERHEEN
Omegat
3-6-7-9

NYT KAIKKI RASVAHAPOT
SAMASTA
KAPSELISTA!

"Suosittelen!"

Koko kehon hyvinvointiin:

- erittäin hyvä sydämelle ja verenkierrolle
- hyvä vaikutus ihoon ja niveliin
- suojaa soluja härskiintymiseltä
- tärkeä aivotoiminnalle
- hoitaa herkkiä limakalvoja

Monipuolisin öljykoostumus:
Kala-, helokki-, tyrni-, pellavan-
siemen- ja herukansiemenöljyä

OTA MONIPUOLINEN
Omegat – JA VOI HYVIN!

Via Naturale®
tie uuteen elämään
www.vianaturale.fi

Virret tutuiksi, milläs muulla kuin veisaamalla

Pirjo Silveri

Tänä syksynä Sastamalassa on opeteltu tarmokkaasti virsiä. Veisuu on liittynyt seurakunnassa kanttorin sijaisuutta hoitaneen **Henna Ala-Mikkulan** opinnäyttyöhön.

Ala-Mikkula opiskelee kirkkomusiikkia Pirkanmaan ammattikorkeakoulussa. Idean virsien opettamisesta hän sai kesällä 2008 Akaan seurakunnan juhannusjuhilla. Lähetystyöntekijät **Pertti** ja **Kaisa Nikkilä** kertoivat, kuinka Hong Kongissa kokoontuttiin ennen jumalanpalvelusta kirkkoon laulamaan päivän virsiä ja muutaakin.

Käytäntö toimi erinomaisesti, ja Nikkilät kysyivät, onko Suomessa vastaavaa tapaa.

– Sanoin, etten tiedä – ja siitä ajatus lähti, Ala-Mikkula selittää.

Käytännön kokemuksia

Viime syksynä Henna Ala-Mikkula tiedusteli Suomen ev. lut. kirkon kanttoreilta, miten seurakunnissa on opetettu virsiä aikuisille.

– Sain 65 vastausta, joista kävi ilmi, että opetuksen ja oppimisen

Sastamalassa kanttorin sijaisuutta hoitanut Henna Ala-Mikkula kannustaa seurakuntalaisia veisaamaan, ja opettelemaan uusia ja oudmpiakin virsiä.

kannalta tärkeimpiä toimintamuotoja ovat virsi-illat, virsiopiirit, kinterit ja kanttorin vierailut seurakuntapiireissä. Yhdessäkään seurakunnassa ei järjestetty harjoituksia ennen jumalanpalveluksia. Muutama oli pidetty silloin, kun uusi virsikirja ilmestyi.

Niin Ala-Mikkula sai kimmokkeen käytännön kokeiluun.

– Halusin selvittää, miten seurakuntalaiset suhtautuvat virsien laulamiseen ennen jumalanpalvelusta. Tuntuuko se hartautta häiritsevältä tai keinotekoiselta? Vai koetaanko laulaminen vain mukavaksi yhdessäoloksi? Auttaako laulujen läpikäyminen jumalanpalveluslauluun osallistumista? Voisiko tapa olla hyvä pelkästään seurakuntayhteyden kannalta?

Opinnäytetyön tekijää kiinnosti myös virsi-iltojen järjestäminen.

– Millainen on hyvä rakenne eli toivelaulujen, opeteltavien virsien ja taustatiedon suhde? Millaisia ihmisiä tilaisuudet tavoittavat? Kanttoreilta saamani vastausten perusteella laulamaan lähtee myös niitä vähemmän aktiivisia seurakuntalaisia.

Virsi-iltojen ja jumalanpalvelusta edeltävien virsihetkien tavoitteena on lisäksi tutkia, millä keinoin ihmiset parhaiten oppivat uusia lauluja. Onko pelkästään virren läpilaulamisen hyötyä ja koetaanko kaikulaulun tai vastaavan käyttö taas liian teknisenä?

Palautetta kaivataan

Tänä syksynä on jäljellä vielä yksi virsi-ilta, 18. marraskuuta. Silloin aiheena on tuomiosunnuntai ja virsikirjan kuva viimeisestä tuomiosta.

Ala-Mikkula luettelee koko joukon päivään liittyviä kiehtovia virsiä, esimerkiksi 148 (Herää Herran seurakunta lähellä ja kaukana), 158 (Vihan päivä kauhistava) ja 163 (Herätkää! niin huuto kaikaa).

– Tyrvällä on usein toivottu myös virttä 160, Kun luova tahto kaikkeuden Herran. Se kuuluu uusiin virsiin, on vähän erikoinen, eivätkä kaikki sitä vielä osaa.

Virsi-iltoina on pyritty opettelemaan myös hieman haastavampia ja vaikeita virsiä, ei vain niitä tutuimpia ja rakkaimpia.

Henna Ala-Mikkula toivottaa kaikki virsistä kiinnostuneet mukaan, nuoret ja vanhat, taitajat ja ne joille virsikirja on outo, kokeneet laulajat ja ne jotka vielä etsivät laulajaa itsessään.

– Kovin teoreettista hymnologista eli virsiopillista tietoa ei ole luvassa, tärkein tavoite on yhdessä laulamisen ja oppimisen ilo. Jotain kiinnostavia ja virsien sisältöä rikastavia taustatietoja pyrin kuitenkin jakamaan.

Osallistujien toiveet ja kommentit ovat sekä opinnäytetyön että tapahtuman itsensä kannalta kullannarvoisia.

– Pyydänkin kaikkia täyttämään kahvien yhteydessä palautepaperin, johon voi kirjoittaa myös avoimia mielipiteitä. Saatuaan palautteeseen seurakunta tietysti pyrkii vastaamaan.

Pirjo Silveri

Virsi-ilta ke 18.11. klo 18, Vammalan srk-talo. Aiheena tuomiosunnuntain virret eli virsikirjan kuva viimeisestä tuomiosta

Pisaran maailmanvalloitus alkoi Saarenmaalta

Mitä syntyy, kun yhdistetään kahden seurakunnan gospelryhmät ja lähetetään ne keikkailemaan Saarenmaalle? Vastaus on PiSarastus.

Pisara on Kiikan kappeliseurakunnan kuusihenkinen gospelryhmä, joka on tähän asti vaikuttanut pääosin Kiikan kirkossa. Nokialainen Sarastus-gospelkuoro pyysi Pisaraa vahvistukseensa Saarenmaalle, Nokian ystävyysseurakuntaan Kihelkonnaan. Riittäväällä kahden viikon varoitustajalla Pisara oli heti valmis lähtemään mukaan.

Vuorokauden matkustamisen jälkeen oli ensimmäisen esiintymisen aika. Paikkana oli Lumandan ortodoksikirkko, jossa vietettiin pienimuotoinen iltamusiikkihetki, ja sen päätteeksi oli iltahartaus. Ikään kuin esiintymispalkkioksi meille tarjottiin läheisessä Söökimajassa illallinen, joka koostui Saarenmaan perinteisistä ruokaherkuista.

Sunnuntai olikin melkoinen päivä. Aamiaisen jälkeen Pisara siirtyi Sarastuksen kanssa Kihelkongan kirkkoon valmistelemaan yhdeltätoista alkavaa messua, jonka jälkeen oli perinteinen mukkelinpäivän juhla Kulttuuritalolla.

Vaikka Viron kulttuuriministerin kanssa olisi voinut pitempäänkin istua samassa pöydässä, oli Pisaran kuitenkin aika eriytyä Sarastuksesta ja suunnata kohti Kiikan ystävyysseurakuntaa, Pühaa.

Pisaralaiset Arto Rantanen (vas.), Jari Mattila, Laura ja Susanna Rantanen, Piia Jaatinen, Aino ja Anu Mattila, Satu Krapa yhteispotretissa Pyhän Jaakobin kirkossa Kiikan ystävyysseurakunnassa.

Vain lahjattomat harjoittelevat?

On olemassa sanonta, että vain lahjattomat harjoittelevat. Ehkä esiintymispaikalla olisi kuitenkin parempi olla paikalla hieman aikaisemmin kuin viisi minuuttia ennen tilaisuuden alkua. Tästä huolimatta Pisara esiintyi historiallisesti ensimmäistä kertaa Suomen rajojen ulkopuolella Pühan seurakunnan kirkossa.

Eivät keikat tähän vielä loppuneet. Kuussaaren kirkossa Pisara oli paikalla viisitoista minuuttia ennen tilaisuuden alkua. Siinäähän olisi ollut jopa aikaa tehdä kunnol-

Arto Rantanen

Tero Peltola, Satu Krapa ja Anu Mattila Pühan kirkossa esiintymässä.

Piia Jaatinen

linen sound-heck. Rankan neljä keikkaa sisältäneen päivän jälkeen oli aika mennä hyvään ravintolaan rentoutumaan. Eipä sitä muuten joka päivä ohjatakaan vip-tiloihin omaan kabinettiin. Pisaralle sattuu ja tapahtuu.

Maanantaina PiSarastus jätti hyvästit Saarenmaalle ja matkasi Tallinnaan. Shoppailun ja vanhan kaupungin kiertelyn jälkeen oli aika palata Suomeen. Nukkumaan-

kin pääsi melkein saman vuorokauden puolella.

Musiikki on yleismaailmallinen kieli. Vaikka sanoja ei aina ymmärtäisi, voi melodian kautta välittää kappaleen tarinan kuulijoille. Toivottavasti saarenmaalaisilla soi nyt esittämiemme kappaleiden melodiat päässä.

Satu Krapa

Pisaran kitaristi/basisti

Harras ja hiljainen päivä

vetää hautausmaalle ja kirkkoon

Pyhäinpäivä on Suomessa säilyttänyt asemansa vainajien muistopäivänä. Vuodesta 1955 lähtien pyhäinpäivää, vanhalta nimeltään pyhainmiestenpäivää, on luterilaisessa kirkossa vietetty 31.10. ja 6.11. välisenä lauantaina. Tänä vuonna hiljainen ja harras pyhä osuu lokakuun viimeiseksi päiväksi.

Toisen maailmansodan jälkeen yleistyi tapa syyttää haudalle kynttilä kuolleiden läheisten muistoksi, usein viedään myös kukkia ja seppeleitä. Perinne elää yhä vahvana, ja hautausmaakäynti kuuluu monessa perheessä pyhäinpäivän ohjelmaan.

"Herra, anna heille iankaikkinen lepo, ikuinen valo heitä valaiskoon", sanoittaa vanha sielunmessu herkkiä tuntoja.

Nykyään useimmilla hautausmailla – myös Sastamalan seurakunnassa – on oma muistelu paikka niille, joiden läheisiä on haudattu muualle. Omaiset voivat viedä kynttilän sinne, jos varsinainen hautapaikka on kaukana.

Sukupolvien ketju

Vuoden pimeimpään aikaan vietettävä pyhäinpäivä on myös suosittu kirkossakäyntipäivä. Jo vakiintuneen tavan mukaisesti seurakunnissa järjestetään päiväjumalanpalveluksen lisäksi iltakirkkoja. Sastamalassa kokoonnutaan

yhteen eri puolilla laajaa seurakuntaa, luonnollisesti kaikissa kappeliseurakunnissa. Näissä tilaisuuksissa muistetaan vuoden aikana kuolleita seurakuntalaisia, heidän nimensä luetaan ja jokaisen muistoksi syytetään kynttilä.

Lähiomaiset kutsutaan tilaisuuteen henkilökohtaisesti, mutta kaikki muutkin ovat tervetulleita mukaan hiljentymään.

Pyhäinpäivässä yhdistyvät kaikkien pyhien päivä ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivä. Alkuaan ne olivat erillisiä juhlia. Muistelun kohteena ovat kristikunnan pyhät ja marttyyrit ja muut uskossa Kristukseen kuolleet.

Pyhyys ei viittaa vain kuolleisiin. Uskova liittyy sukupolvien pitkään ketjuun, ja kasteensa perusteella Kristukseen uskovana myös hän on pyhä.

Pyhäinpäivällä on myös erityinen muistelun aihe: uskossaan esikuvallisesti vaeltaneet ihmiset, joita katolisessa kirkossa kutsutaan

Piirjo Silveri

Pyhäinpäivänä monen suomalaisen askeleet johtavat hautausmaalle. Vuoden pimeimpään aikaan käydään syyttämässä kynttilät läheisten haudoille.

pyhimyksiksi. Nimipäiväkalenterrimme perustana ovat pyhimyksille omistetut päivät. Jumalanpalvelusuudistuksen yhteydessä piispa Henrik, Suomen kirkon perustaja, sai muistopäivän kirkolliseen kalenteriin 19.1.

Millainen on pyhä ihminen?

Ruotsin arkkipiispa Nathan Söderblom on määritellyt pyhän ihmisen sellaiseksi, jonka lähellä on

helpompi uskoa. Pyhäinpäivän evankeliumiteksti kertoo, keitä Jeesus julisti autuaiksi. Heitä ovat muun muassa murheelliset, puhdassydämiset ja rauhantekijät.

Katolisen kirkon autuaaksi julistama Äiti Teresa sanoi: "Pyhyys ei ole epätavallisten asioiden tekemistä. Se tarkoittaa sen vastaanottamista jopa hymyillen, minkä Jeesus meille lähettää. Pyhyys tarkoittaa yksinkertaisesti Jumalan tah-

don hyväksymistä ja hänen seuraamistaan."

Pyhäinpäivänä kirkon rukouksissa jätetään poisnukkuneet Jumalan huomaan. Samalla muistetaan kiitollisina uskon esikuvia ja pyydetään: *"Auta meitä seuraamaan heitä osana sinuun uskovien pitkässä ketjussa."*

Näin pyhäinpäivä muistuttaa sukupolvien yhteydestä yli kuoleman rajan.

Pyhäinpäivän tilaisuudet

Sastamalassa la 31.10.

Tyrvään kirkko

klo 10 sanajumalanpalvelus, Minna Järvinen, Mirja Tenkanen, Henna Ala-Mikkula
klo 18 iltakirkko, Auli Airas-Laitila, Mirja Tenkanen, Henna Ala-Mikkula

Sammaljoen kirkko

klo 16 iltakirkko, Minna Järvinen, Jari Mattila

Karkun kirkko

klo 18 iltakirkko, Lauri Salminen, Päivi Vuoristo

Salokunnan kirkko

klo 16 iltakirkko, Lauri Salminen,

Päivi Vuoristo

Suodenniemen kirkko

klo 10 messu, Hannu Järventaus, Maiju Häyrynen

Mouhijärven kirkko

klo 10 sanajumalanpalvelus, Lasse Hautala, Lasse Rajalampi
klo 18 toivon ja lohdutuksen lauluja, Marianne Fontaine ja Lasse Rajalampi

Kiikan kirkko

klo 19 iltakirkko, Jouni Pihlajamaa, Jari Mattila

Keikyän kirkko

klo 17 iltakirkko, Olavi Sorva,

Maiju Häyrynen

Tyrvään kirkossa kello 18 alkavassa tilaisuudessa luetaan kaikkien pyhäinpäivän 2008 jälkeen kuolleiden Sastamalan seurakuntalaisten nimet ja syytetään jokaisen muistoksi kynttilä. Kappeliseurakuntien ja Sammaljoen jumalanpalveluksessa tai pyhäinpäivän iltakirkossa luetaan oman alueen vuoden aikana kuolleet ja syytetään heille kynttilä.

Sururyhmä käynnistyy ke 4.11. klo 18, Vammalan srk-talon työtupa. Kokoon-tumisia 5–6. Lisätiet. ja ilm. diak.tstoont ma-ti ja to-pe klo 9–11 p. 5124 115.

Piirjo Silveri

Rukous

Pyhien joukko taivaiden taivaissa,
Sinun luonasi, pyhä Jumala,
on niin ääretön,
että sen ajatteleva huijaa.

Luoksesi kutsumasi väkimäärä
ylistää ja palvoo Sinua,
Sinä kirkkaus ja voima ja kunnia.
Tuntuu ihmeelliseltä,
että siitä valtavasta massasta erotat yksityiset ihmiset,
hänet, jonka elämä oli lyhyt,
hänet, joka sairasti kauan,
hänet, joka eli hyvän elämän,
hänet, joka ei jaksanut elää.

Siellä autuuden maassa rakkaamme ylistävät Sinua,
iankaikkinen Isä,
kokonaan uusina,
vailla piinaavia kipuja ja elämän säröjä,
syntiä, joka täällä ajassa heitä repi ja reubtoi.

Kiitämme heistä jokaisesta ja pyydämme pientä koloa heidän lähelleen,
armon säteities alle,
pyhien valtavaan yhteyteen, Jeesuksen ristin suojassa.

(Irja Aro-Heinilä)

LÖYTÖRETKELLÄ

Autioma

2. Moos. 19: 1–2
Mark. 1: 12–13

Autiomaassa Jeesus valmistautui tehtävänsä. Autiomaassa Jumala ja Israelin kansa solmivat liiton. Maailma on täynnä valmiita merkityksiä. Autioma on elämän jakso tai paikka, jossa on vapaus kysyä, mikä todella kestää. Jeesus palasi autiomaasta mukanaan evankeliumi.

S/S Paula Laajalahti

KIRKKOVUOSI

31.10.

Pyhäinpäivä

Aihe: Pyhiin yhteyks

Muistelun kohteena ovat sekä kristikunnan marttyyrit että muut uskossa Kristukseen kuolleet.

Sana pyhä ei viittaa vain kuoleisiin, sillä jokainen Kristuksen oma on pyhä – uskossa osallinen näkymättömästä pyhiin yhteydestä. Päivän perinteinen evankeliumi onkin Jeesuksen vuorisaarnan alussa oleva autuaaksijulistus (Matt. 5: 1–12).

1.11.

Uskonpuhdistuksen muistopäivä,

22. sunnuntai helluntaista

Aihe: Uskon perustus

Sunnuntain tekstit liittyvät uskonpuhdistuksen keskeiseen sisältöön.

Jumala ei unohda kansaansa, vaan antaa kirkolle uudistumisen aikoja ja niitä ihmisiä, jotka auttavat palaamaan kristillisen uskon perusteisiin, Raamattuun ja sen julistamaan uskonvanhurskauteen.

8.11.

23. sunnuntai helluntaista

Aihe: Antakaa toisillenne anteeksi

Koko elämämme perustuu anteeksiantoon, Kristuksen ristinkuoleman ansiosta. Se velvoittaa kohtaamaan lähimmäisen ystävällisesti, lempeästi ja anteeksiantavasti. Tällainen asenne mahdollistaa sen, että Jumalan moninaiset lahjat pääsevät vaikuttamaan kaikessa rikkaudessaan.

Viha ajaa ihmiset toisiaan vastaan, rakkaus peittää paljotkin rikkomukset.

Sananl. 10: 12

15.11.

Valvomisen sunnuntai

Aihe: Valvokaa!

Sanoma korostaa hengellistä valvomista ja Kristuksen paluun odotusta. Väsyminen ja välinpitämättömyys uhkaavat, ihminen kotiutu helposti maailmaan ja unohtaa, ettei hän elä täällä pysyvästi. Kristityn tulisi olla joka hetki valmis lähtemään.

Valvominen ei kuitenkaan ole voimia kuluttavaa jännitystä vaan turvallista luottamusta siihen, että Jumala vie meissä aloittamansa hyvän työn päätökseen.

Me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus vallitsee.

2. Piet. 3: 13

22.11.

Tuomiosunnuntai

Aihe: Kristus, kaikkeuden Herra

Kirkkovuoden viimeisen pyhän nimi vaihtelee eri kirkkoissa, joissakin käytetään vain viimeistä sunnuntai-

taita ilman lisämääreitä. Suomessa tuomiosunnuntai otettiin Ruotsin esikuvan mukaisesti evankeliumikirjaan 1958.

Päivästä puhutaan myös Kristuksen kuninkuuden sunnuntaina. Nämä kaksi erilaista aihetta muodostavat kokonaisuuden, ja kirkkotaliteessakin Kristus viimeisen tuomion toteuttajana kuvataan usein maailmankaikkeuden valtiaana.

Päivän evankeliumitekstin mukaan Kristus tulee aikojen lopulla ”kaikkien enkeliensä kanssa ja istuu tuoli kirkkautensa valtaistuimelle” (Matt. 25: 31). Näin kirkkovuoden viimeinen sunnuntai liittyy samalla seuraavaan sunnuntaihin, adventtiin.

Kirkkovuoden alussa ja lopussa – tai lopussa ja alussa – kuuluu sama viesti: Jumala lähestyy meitä Kristuksessa ja asettaa meidät kasvojensa eteen. Ihminen on vastuussa teoistaan ja tekemättä jättämisistään. Viimeisessä tuomiossa Jumalan vanhurskaus toteutuu lopullisesti.

Sinun tuomiosi, Herra, ovat oikeat. Herra, sinä olet Korkein, maailman valtiias.

Ps. 97: 8-9

29.11.

1. adventtisunnuntai

Aihe: Kuninkaasi tulee nöyränä

Kirkkovuosi vaihtuu.

Uskonpuhdistuksen kirkoissa päivän päätekinä on keskiajan perinteen mukaisesti kertomus Jeesuksen ratsastuksesta Jerusalemiin. Jeesus ei saapunut kuten maalliset valtiat, vaan nöyränä, aasilla ratsastaen. Näin hän liittyi Sakarjan kirjan profetiaan rauhan kuninkaan tulemisesta. Tähän viittaa myös päivän nimitys nöyrytymisen adventti.

Kirkkovuoden ensimmäinen sunnuntai julistaa, ettei Jumala ole kaukana meistä. Hän lähestyy kansaansa antaakseen sille pelastuksen uuden ajan. Hoosianna laulaen tervehdimme Jeesusta Kuninkaanamme ja iloitemme, kun hän on tullut ja vapauttanut meidät yhteyteen Jumalan ja toistemme kanssa.

Päivän evankeliumit liittävät adventin ja joulun palmusunnuntaihin ja pääsiäisen tapahtumiin, joten kirkkovuoden pääsiäis-keisyys tulee esille alusta lähtien. Joulu saa merkityksensä vain yhteydessä Kristuksen kärsimykseen, kuolemaan ja ylösnousemukseen.

6.12.

2. adventtisunnuntai,

itsenäisyyspäivä

Aihe: Kuninkaasi tulee kunniassa.

Kiitos isänmaasta.

Evankelisessa kristikunnassa päivän aiheena on Kristuksen tuleminen aikojen lopulla. Sitä seurakunnan tulee kärsivällisesti kilvoitellen odottaa. Keskellä hätää ja syylisyyttä kuuluu lupaus pelastuksen ajasta. Tämä lupaus täyttää seurakunnan toivolla ja ilolla.

1. adventtina sytty ensimmäinen kynttilä. Uusi kirkkovuosi alkaa.

Suuret ovat meidän Herramme teot, niistä me saamme iloita.

Ps. 126: 3

13.12.

3. adventtisunnuntai

Aihe: Tehkää tie Kuninkaalle

Päivän raamatullinen keskushenkilö on Johannes Kastaja, jonka kehoitus katumukseen ja parannukseen koskee myös meitä. Johannes viittaa Jumalan Karitsaan, joka kantaa koko maailman synnin. Saamme tunnustaa syntimme luottaen Kristuksessa annettuun pelastukseen. Tämä on pääasia jouluun valmistautumisessa, joulupaastossa.

Johannes oli merkki siitä, että profetiojen ennustukset olivat täyttymässä: Vapahtaja oli pian tuleva. Kristuksen toiminnassa toteutuivat pelastuksen ajan merkit. Yhä uudelleen hän tulee sanassa ja sakramenteissa seurakuntansa keskele pelastuksen lahjat mukanaan.

Raivatkaa autiomaahan Herralle tie! Tasoittakaa yli aron valtatie meidän Jumalallemme!

Jes. 40: 3

SANAA SASTAMALASTA

Hoitaako hiljaisuus minua? Vuosien ajan olen ajatellut lähteä retriittiin kokemaan hiljaisuutta, mutta tilanne on jännittänyt. Miten osaan olla hiljaa ja millaisia ajatuksia kokemus tuo pintaan?

Nyt on kuitenkin päätös tehty. Olen menossa seurakunnan järjestämään retriittiviikonloppuun Leirimajalle.

Elämäni on täynnä erilaisia haasteita, päivät täyttyvät kokouksista ja monenlaisista ihmissuhteista. On kiireistä ja levotonta.

Siksi olisi välillä hyvä olla hiljaa, pysähtyä ja miettiä, mikä lopulta on oleellista. Ikääntyminen laittaa myös ajattelemaan elämää kokonaisuutena. Olenko elänyt niin, että olen täyttänyt elämäni tarkoitusta, ajatellen sekä lähimmäisiä että itseäni?

Voisinko vielä tässä elämän kolmannessa vaiheessa korjata jotain? Löytää enemmän syvyyttä, tasapainon oman minuuden ja ulkopuolelta tulevien vaatimusten suhteen?

Näitä voisin pohdiskella hiljaisuudessa.

Tilaa itselle

Koen, että tätä nykyä annan tilaa liian vähän itselleni. Kun joku pyytää

jotain, suostun, koska olen tottunut tekemään, mitä pyydetään. Olen siis tottunut olemaan ”kiltti tyttö”.

Viimeistään tässä iässä, eläkevuosina, pitäisi ajatella myös sitä, mitä minä itse haluan. Nykyiseen elämämallini sopivat erään intiaanikulttuurin sanat ”sirotelu sinne tänne”. Elämä pirstoutuu ja tietynlainen eheys puuttuu. Hiljaisuuden retriitiltä odotan löytäväni itseluottamusta tekemään sitä, mitä itse haluan, mutta niin, etten silti unohda olevani myös lähimmäinen. Suuri haaste yhdelle viikonlopuille!

Hiukan jännitän, miten aikani kuulu. Olen tottunut siihen, että aina on tekemistä ja ihmisiä ympärillä. Miten osaan olla yksin ja mitä nousee sisimmästani?

Turvana on onneksi ohjelma, johon voin osallistua, jos tuntuu vaikealta. Tosin ajattelen, etten saisi rakentaa viikonloppua ohjelman varaan, sillä juuri elämän ohjelmoiminen on ollut ongelmiani.

Hengelliset tuokiot ovat mielestäni sitä varten, että ne johdattelevat ajatuksia arkielämän yläpuolelle; omaan sisimpään, henkiseen ja hengelliseen. Otan mukaani kirjan tai kirjoja, jotka käsittelevät ihmisen sisin-

Meri Öhman

tä ja itsensä löytämistä. Niiden avulla uskon löytäväni itsestäni jotain uutta.

Muun muassa tällaisia ajattelin ennen retriittiä.

Hiljentymisen kokemus

Hiljaisuuden viikonloppu on nyt takana.

Kun tulimme perjantai-iltana Leirimajalle, meitä oli siellä 12 hengen ryhmä. Osa oli tuttuja, osa outoja. Kohtaaminen oli erilaista kuin taval-

Hoitava hiljaisuus

liseen kokoukseen tai tapahtumaan mentäessä.

Hiljaisuus alkoi jo ennen varsinaista hiljaisuuden aikaa. Osallistajat olivat vähäpuheisia ja puhe hiljaista. Tavallaan valmistauduttiin tulemaan. Kun retriitti alkoi, ei ollutkaan vaikeaa tai kiusallista olla puhumatta. Tuntui vapauttavalta, kun ei tarvinnut miettiä, mitä vieressä istuvalle sanoisi.

Viikonloppu kului omassa rauhasa, omien ajatusten parissa. Luin paljon kirjallisuutta, jossa puhuttiin hoitavasta hiljaisuudesta ja itsensä tutkittelusta. Varsinaiseen meditaatioon, mietiskelyyn, minulla ei vielä ollut valmiuksia. Mietin kuitenkin sitä, miten elämästäni tulisi ehyempi ja sopusointuisempi. Miten ohjaisin sitä enemmän itse enkä antaisi ulkopuolisten liikaa vaikuttama.

Toivon, että retriitti antoi voimaa aiempaa omaehtoisempaan elämään. Sain myös keskustella ohjaajien kanssa tavoitteistani.

Ohjelmaan kuului monia hengellisiä tuokioita. Ne irrottivat ajatuksia arjesta syvähenkiseen pohdiskeluun. Rukoushetket, raamatun tutkistelu ja virret johdattelivat hengelliseen syventymiseen. Eräessä kirjassa sanot-

tiin: ”Hiljaisuus on tie kiireen tuolle puolen omaan todellisuuteen”. Tähän olin pyrkimässä, vaikka alkutalipaleella vasta olen. Ehkä seuraavalla kerralla olen kypsempi omassa pohdiskelussani.

Kun tarkastelen ajatuksiani ennen ja jälkeen retriitin, voin sanoa, että kokemus oli hyvä, turvallinen ja uutta ajattelua antava. Tämä ei varmasti ollut viimeinen kerta. Kiitos ohjaajille.

Pirkko Lahtinen

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva terveydenhoidon lehtori ja kasvatustieteen maisteri, kirkkovaltuutettu ja kirkkoneuvoston jäsen

NÄISTÄ ISÄ PITÄÄ

Mauri Kunnaksen Robin Hood 19,90 €

Robin Hood erikoispainos 39,90 €

Sisältää äänikirjan ja Mauri Kunnaksen
signeerauksen.

Rajoitettu erikoispainos!

Muista myös Vuosi koirien Kalevalassa 2010
seinäkalenteri 12,90 €

BONUS

INFO TYRVÄÄN KIRJAKAUPPA OY, puh. (03) 512 7133 www.kirjakellari.com

ASENNUKSET - TARVIKKEET - VALAISIMET

SÄHKÖLIKE

Matti Rantala Oy

Hopunkatu 3 38200 SASTAMALA p. 03-514 1311

www.sahkoliikerantala.fi

KOTIMAA-YHTIÖT ILMOITUSMYynti

Marita Lyyra
040 729 2119, (014) 641 481
marita.lyyra@kotimaa.fiVAMMALAN KIERRÄTYS- JA KULJETUSPALVELUT
HYÖTYKERÄYS OY

Kallialan koulutie 38, 38210 Vammala puh. 050 555 9352

ENERGIAJAKEEN KERÄYS • PAPERIN- PAHVINKERÄYS
ARKISTOJEN TUHOUS • KIERRÄTYS- JA KULJETUSPALVELUT

TAUNO KIVIRANTA Oy

Trakinkatu 4, 38200 Sastamala
Puh. (03) 517 9000, Fax (03) 517 9019

Asiantuntevaa Hautausalan Palvelua

Surun kohdatessa

Hautauspalvelu T. Teuho

Valkamakatu 4 Vammala (Luther-talo)

p. (03) 511 5600, auto 040 764 4678 myös iltaisin
ja viikonloppuisin.

Tiloissamme laaja hautamuistomerkkinäyttely.

Asiantuntevaa palvelua paikkakunnalla jo 70 vuotta
Vammalan Hautausseurainstituuti Cronen OyTeitä palvelee myös
kirjansitoja Anna-Liisa Fisher
Adressien sitominen kirjaksi nyt mahdollistaMarttilankatu 37
Vammala
03-511 2156

T:mi KOIVUKOTI

Kirsti Koivuniemi

☎ 050 525 1104

- lapsiperheiden ja vanhusten kodinhoitotyöt
- omaishoitajan vapaapäivät
- yli 30 v. kokemuksella

TYRVÄÄN
PYHÄN OLAVIN
kirkon maisemissa.
www.mieliainn.com

Arpapieliä Mouhijärvellä.

Esiintyjä ja yleisöä Vammalan torilla. Lavalla vuorossa laulukoulu Presto.

Torikauppa kävi lähetykselle

Sastamalassa on pitkin syksyä käyty vilkasta torikauppaa lähetyksen hyväksi. Seurakunnan lähetyistori on jo pitkä perinne niin entisessä Vammalassa kuin Mouhijärvellä, Kiikassa ja Keikyässä.

Tuotolla tuetaan seurakunnan nimikkokohteissa tehtävää työtä.

Vammalan tori ehti tänä vuonna ensimmäisenä. Aurinkoinen päivä houkutteli satamäärin ihmisiä hyville ostoksille ja herkuttelemaan kahvilla ja munkeilla, hernesopalla, muurinpohjaletuilla tai ohrankryynipuurolla.

Kasseihin sujahti tuoretta kakkoo, sämpylöitä, limppua, pullaa, piirakoita. Myyntipöydät notkuivat myös uuden sadon jauhoja ja ryynejä, puolukoita, mehuja. Tapahtuman juonsi lähetyispappi Lauri Salminen, ja ohjelmassa oli muun muassa huutokauppa, kirppis ja antikvariaatti.

Laulukoulu Preston nuoret tähdet nousivat esiintymislavalle ja järjestöjen lähetystyö esittäytyi eri tavoin.

Mouhijärven, Kiikan ja Keikyän kappeliseurakunnat seurasivat perässä omine tempauksi-

neen ja perinteineen. Esimerkiksi Mouhijärvellä yksi vetonaula tällä kertaa oli kakkuhuutokauppa.

Lähetyistorien

bruttotuotot 2009

Vammala	13 479 e
Kiikka	3 402 e
Keikyä	1 924 e
Mouhijärvi	1 311 e

Leivonnaisia, ruokia, ternimaitoa, jauhoja... monenlaista on taas tarjolla.

Lähetyksen perjantai - ja hernekeittöpäivä.

Otto Linnikko avaa Mouhijärven lähetyistorin. Liperit kaulaan löytyivät lastenhuoneesta.

Talousarvion avustusrahat jaettiin

Sastamalan seurakunnan tämän vuoden talousarviossa lähetykselle on varattu 41 640 euron määräraha. Lähetyksen johtokunta päätti summan jakamisesta lokakuun kokouksessaan.

Kokonaispotista Kuurojenlähetyksen saa tasan tonnin, Liisa ja Jorma Säde työhönsä Venäjällä Inkerin kirkossa 1 640 euroa.

Loput eli 40 000 euroa jaetaan niin, että Lähetyksen saama avustus on 16 000 euroa (40 %), SLEY:n 12 000 euroa (30 %), Kansanlähetyksen 5 600 euroa (14 %), Piipiläseuran 2 400 euroa (6 %) ja Lähetyssyhdystys Kylyjän 1 600 euroa (4 %). Kirkon Ulkomaanavulle osoitetaan 2 400 (6 %).

Hiippakunnan väki kyläili

Sata seurakunnallista päättäjää eri puolilta arkkhiippakuntaa koulutettiin Sastamalassa. Luottamushenkilöiden neuvottelupäiville 24. lokakuuta osallistui myös kirkkoherroja sekä kappeli-, alue- ja piirineuvosten ja johtokuntien jäseniä.

Luottamushenkilön roolia katsottiin monesta vinkkelistä, ja tehtävän tarjoamista mahdollisuuksista ja ilonaiheista keskusteltiin yhdessä.

Koulutustapahtuma toi myös piispa Kari Mäkisen Sastamalaan, jo neljättä kertaa tänä syksynä. Avauspuheessaan hän pohitti, millaista on toimia kirkkona muuttuvien rakenteiden keskellä. Isäntäseurakunnan kirkkovaltuutettu, varatuomari Marjo Anttoora kertoi ajatuksiaan aiheesta "Iloinen taakka, innostava vastuu".

Hiippakuntadekaani Kaarlo Kalliala selvitteli hiippakun-

nan ja koko kirkon ajankohtaisia kysymyksiä, kuten seurakuntien sopimusperusteisia yhteistyökuvioita. Kalliala muistutti myös koulutuksen ja tuen merkityksestä lama-aikana sekä kannusti lähtemään Hengellinen elämä verkossa -hankkeeseen.

Päivän päätti viikkomessu Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa.

Pirjo Silveri

Arkkipiispaa valitsemaan

Kenestä tulee luterilaisen kirkon uusi arkkipiispa? Yhteensä 1 236 valitsijaa ratkaisevat **Jukka Paarman** seuraajan kevättalvella.

Arkkipiispaa äänestämään pääsevät Turun arkkhiippakunnan papit ja lehtorit sekä hiippakuntavaltuuston ja seurakuntien maallikkovalitsijat. Pappis- ja maallikkovalitsijoita on yhtä monta, kumpiakkin 429.

Lisäksi äänivaltaisia ovat kirkolliskokoukseen valitut pappis- ja maallikkoedustajat sekä muiden hiippakuntien hiippakuntavaltuustojen ja tuomiokapituliene jäsenet.

Sastamalan maallikot

Sastamalan seurakunta saa vaaliin 15 maallikkovalitsijaa.

He ovat Ulla Alajoki (Mouhijärvi), Marjo Anttoora, Pertti Brander (Keikyä), Marja Haliseva (Suodenniemi), Satu Janhunen (Mouhijärvi), Pertti Järvinen, Seija Kero (Kiikka), Pirkko-Liisa Lahtinen, Jouni Perttula, Ritva Piironen, Pirjo Pitkäkoski, Pertti Pohjolainen (Keikyä), Irja Riihivaara, Hannu Toivonen (Kiikka) ja Maiju Vuorenoja (Karkku).

Rovastikunnan papit ja lehtorit

Tyrvään rovastikunnassa papeista ja lehloreista äänioikeutettuja ovat Auli Airas-Laitila, Anna-Kaisa Hautala (Lavian srk), Lasse Hautala, Rauno Herranen (Huitistien srk), Anu Jokinen-Lundén, Hannu Järventaus, Minna Järvi-

nen, Veli-Matti Karo (Punkalaitumen srk), Erkki Koskenniemi, Minna Kultalahti (Huitistien srk), Simo Laitila (Huitistien srk), Seija Lähteenmäki (Huitistien srk), Markus Malmivaara, Eetu Myllymäki, Osmo Ojansivu, Ari Paavilainen, Jouni Pihlajamaa, Keijo Plit (Huitistien srk), Jari Rankinen, Lauri Salminen, Leena Sheratzer, Olavi Sorva, Mirja Tenkanen, Kaj-Erik Tulkki (Punkalaitumen srk) ja Matti Vähäkainu (Kiikoisten srk)

Arkkipiispan vaalipäivät ovat 18.helmikuuta 2010, ja tarvittaessa 11.maaliskuuta, ellei kukaan ehdokkaista saa ensimmäisellä vaalikierroksella yli puolta annetuista äänistä.

Uusi arkkipiispa aloittaa tehtävässään ensi kesäkuun alussa.

TYÖN TAKANA

Taivaan lintujen tarkkailija

Seurakuntapastori **Eetu Myllymäki** on pienestä pitäen tarkkailut lintuja.

Miten harrastuksesi alkoi?

Ensimmäisille retkille sattui niin jännittäviä havaintoja, että sytyin. Taisi olla aika lailla ensimmäisiä kevätretkiäni, kun näin kurjen 20 metrin päästä.

Mieleenpainuvin kokemus lintuharrastajan urallasi?

Kävin 90-luvun lopulla pari kertaa Virolahdella seuraamassa arktisten hanhien muuttoa. Saaressa yöpyminen, melominen tuulisella merellä ja uuden oppiminen kokeenemmilta olivat koulupojalle hieno juttuja.

Lempilintusi?

Sinisuohtaukka on äärettömän kaunis ja sen lennossa on mieletön kepeys.

Mitä kiinnostavaa Raamattu tietää linnuista?

Ainakin sen, että Jumala pitää pikulinnuistakin huolta.

Onko harrastuksesta ollut sinulle työssäsi hyötyä?

Tuskin juuri. Varmaan painottaisin muutenkin luomakunnan arvoa. Harrastamisen idea kai on siinä, että se on jotain muuta kuin työ. Toisinaan on hyvä kyseenalaistaa koko harrastuksen käsite. Kysyn joskus itseltäni, merkitsevätkö linnut ja metsissä kuljeskelu minulle enemmänkin tietynlaiseen maailmasuhteeseen asettumista.

Jatka lausetta: "Lintuharrastajalle Sastamala..."

...on ihan hyvä mesta." Pyörälläkin pääsee hyvin pelipaikoille.

Miten linnuista kiinnostunut pääsee harrastukseen alkuun?

Paikallisen lintuyhdistyksen nettisivuilta (www.pily.fi) voi tsekata, onko mitään kiinnostavaa retkeä tai lintuiltaa tulossa. Jos pääsee jonkun kokenemman matkaan, se auttaa alkuun.

Meri Öhman

Työn takana -palstalla tutustutaan seurakunnan työntekijöihin hiukan uudesta kulmasta, esimerkiksi heidän kiinnostavien harrastustensa kautta. Sarjan aloittaa Eetu Myllymäki.

Kanttori lainassa Tampereelta

Maaret Manni-Korpi toimii lokakuun alusta vuoden loppuun Tyrvään kirkon

kanttorin sijaisena ja samalla seurakunnan johtavana kanttorina.

Manni-Korpi on Sastamalan

Maaret Manni-Korpi toimii vuoden loppuun asti Tyrvään kirkon kanttorina.

pestin ajan virkavapaalla Tampereen Messukylän seurakunnan kanttorin virasta, jota hän on hoitanut kymmenen vuotta. Hän on koulutukseltaan B-kanttori, mutta myös musiikkipedagogi (amk), pääaineena urut.

Sastamalan johtavan kanttorin virkaan oli kaksi hakijaa. Kirkkovaltuusto valitsi tehtävään **Anu Mattilan**.

Nokian Sarkolassa asuva ja Nokian seurakunnassa työskentelevä Mattila on valmistunut musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemian Kuopion osastolta. Kirkkomusiikon tutkinnon hän on suorittanut Tampereen konservatoriossa.

ANNA LAHJAKSI JOTAIN MILLÄ ON MERKITYS!

Enkelit, seimet, kirjat ja laulut kertovat joulun sanomasta. Kirjapajan ja Lasten Keskuksen kirjat sekä kristilliset joulukortit, äänitteet ja lahjatavarat saat vaivattomasti samasta paikasta.

Kirkon Ulkomaanavun ja Yhteisvastuun tuotteita.

Kaikki, mitä tarvitset.

kotimaakauppa.fi

VERKKOKAUPASTA VAIVATTOMASTI ILMAN RUUHKIA

Pia Perkiö, Inge Löökö
Laula, joululintu!

Kolme jouluista tarinaa, jotka johdattavat lukijan joulun sanoman äärelle. Kirjan runoja voi lukea kokonaisuutena tai adventtikalenterin tapaan, säkeen päivässä. **19,90 €**

KOTIMAISET, KORKEALAAUISET

Juhava-kynttilät

Käsityönä tehdyt kynttilät palavat puhtaasti kirkaalla liekillä.

Kauppamme pääset kätevästi raitiovaunulla 6.

Kotimaa-yhtiöidät kauppa, Hietalahdenranta 13, Helsinki | ark. 9-17
tilaus@kotimaa.fi | p. 020 754 2350 | www.kotimaakauppa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

TAPAHTUMIA SASTAMALASSA

JUMALANPALVELUKSET

su 1.11.

klo 10 Tyrvään kirkko, Paavilainen, sotaveteraanien kirkkopyhä
klo 13 Keikyän kirkko, Simo Laitila, hautausmaan vihkiminen
klo 16 Lättykirkko, Mouhijärven seurakuntakoti, Hautala

su 8.11.

klo 10 Tyrvään kirkko, Myllymäki
Mouhijärven kirkko, Hautala
klo 13 Karkun kirkko, Salminen, Kiikan kirkko, Sorva
klo 18 Suodenniemen kirkko, Hautala
Hiljaisuuden messu, Keikyän kirkko, Sorva, Pieni Suuri Missio

su 15.11.

klo 10 Tyrvään kirkko, Alpo Järvi
Suodenniemen kirkko, Järventaus
Keikyän kirkko, Sorva, lähetyspyhä
klo 13 Sarmaljoen kirkko, Järvinen
klo 18 Tuomasmessu, Mouhijärven kirkko, Hautala
Majataloilta, Kiikan kirkko, Pihlajamaa
Karkun kirkko, Järventaus

su 22.11.

klo 10 Tyrvään kirkko, Tenkanen
Karkun kirkko, Salminen
Mouhijärven kirkko, Hautala
Kiikan kirkko, Pihlajamaa, VPK:n kirkkopyhä
klo 13 Salokunnan kirkko, Salminen
Keikyän kirkko, Pihlajamaa

klo 18 Hiljaisuuden messu, Suodenniemen kirkko, Järventaus

su 29.11.

klo 10 Tyrvään kirkko, Järvinen
Suodenniemen kirkko, perhekirkko, Järventaus
klo 13 Karkun kirkko, Salminen
Kiikan kirkko, Pihlajamaa
Sarmaljoen kirkko, perhemessu, Järvinen, Manni-Korpi
klo 18 Mouhijärven kirkko, Paavilainen
Keikyän kirkko, Sorva

ti 18.12.

klo 18.30 Tyrvään kirkko, adventti-ajan ehtoolliskirkko terveydenhuolto- ja sosiaalialan työntekijöille, Paavilainen, Tenkanen

AIKUISILLE

Pirjo Silveä

Ajattelijoiden klubi

Pyymäen kahvila
to 29.10 klo 18 "Vieraantumisen lähteillä", alustaa pastori Lauri Salminen
to 26.11. klo 18 "Erlaisuutta kohtaamassa", alustaa pastori Margit Nyman

Ekoteologiaa

ma 2.11. klo 18 Vammalan srk-talon rantasali. "Teologia menee metsään?" Kristinuskon ja luonnon suhde, alustaa pastori Panu Pihkala

Arkivaatteissa

to klo 18.30–20.15 rukous-, opetus- ja lauluilta, Vammalan srk-talo
29.10. En ole katkera mutta kuitenkin... Anteksiäntö vapauttaa, pastori Ulla Halttunen
19.11. Meitä on moneksi, puhetta monikulttuurisuudesta ja lähetystyöstä, lehtori Leena Sherazer

LAPSILLE JA PERHEILLE

Sunnuntaipyhäkoulu

klo 11 Lantula-talo
klo 11.30 Roismalan lastentalo
klo 12 Sileekallion kerhotila
klo 12 Tyrvään pappila
klo 13 Vanhakulku (Suodenniemi)

Kaakaopyhäkoulu

to klo 14.30 Tyrvään pappila
ke klo 15 Sileekallion kerhotila
ti klo 14.45 Karkun srk-talo

Kymppisynttärät

pe 6.11. klo 18–19.30 Seuratalo
Seukku. Järj. Sastamalan kaupunki ja seurakunta

Lastenjuhla

pe 20.11. lapsen oikeuksien päivä
klo 18 Vammalan srk-talo, mm. Erkki-ryhmä Marttilan koulusta, ongintaa, kahvi ja mehutarjoilu. YK:n lapsen oikeuksien 20-vuotisjuhlavuoden kunniaksi käynnistyy Kättä päälle -haastekampanja

PÄIVÄKERHOT

Tyrvään pappila

ma ja ke klo 9–12 (5 v), ma ja ke klo 13–15 (4 v), pe klo 9–11 (3 v)

Sileekallion kerhotila

ma, ke ja to 9–12 (6 v), ti ja to klo 13–16 (5 v), ma klo 13–15 (3–4 v), pe klo 9–11 (4 v)

Roismalan lastentalo

ma klo 9–12 (3–5 v), ma ja ke klo 9–12 (4–5 v)

Illon rukoushuone

ke klo 13–15 (avoin päiväkerho)
Sarmaljoen rukoushuone
ke klo 13–15.30 (avoin päiväkerho)

Lopenkulman rukoushuone

ti klo 12.30–15 (3–5 v)

Karkun srk-talo

ma klo 9–11 (3–5 v), ke klo 12.30–15 (4–5 v)

Salokunnan kirkko

ma klo 12.30–15 (4–5 v), to klo 12–14 (3–5 v)

Suodenniemen srk-talo

ti klo 13–15.30 (3–5 v)

Kiikan lastentalo

ke klo 12–15 (5 v), to klo 13–15.30 (4 v), pe klo 9–11 (3 v), ma ja ti klo 9–11 (avoin päiväkerho)

Keikyän srk-talo

ti klo 9–12 (3–5 v), ma klo 10–11.45 (avoin päiväkerho)

Mouhijärven srk-talo

ke klo 13–16 (5 v), ti klo 13–16 (4 v), ti klo 10–12 (3 v), ke klo 9–12 (sekaryhmä), to klo 9–12 (sekaryhmä)

Ryhtiin otetaan lapsia myös kesken kerhokauden.

Lisätiet. Outi-Tuulia Haavisto p. 044 5133775 tai 512 4120

Perhekerhot

ma klo 10–11.45
Mouhijärven srk-koti
ti klo 9.30–11.15 Vammalan srk-talo
ti klo 9.30–11.15
Sileekallion kerhotila
ti klo 13.–14.45 Kiikan lastentalo
ke klo 9.30–11.15
Salokunnan kirkko
ke klo 9.30–11.15
Kiikan lastentalo
to klo 9.30–11.15
Roismalan lastentalo
pe klo 9.30–11.15
Lopenkulman rukoushuone
pe klo 9.30–11.15 Karkun srk-talo
to klo 9.30–11.15
Keikyän srk-talo
pe klo 10–11.45
Suodenniemen srk-talo

Perhekerhoihin ei ilmoittauduta. Niissä voi käydä säännöllisesti tai silloin kun sopii. vap. eht. kahviraha. Lisätiet. Outi-Tuulia Haavisto p. 044 5133775 tai 5124 120.

Avoin päiväkerho

ma klo 9–11 ja ti klo 9–11
Kiikan lastentalo
ma klo 10–11.45 Keikyän srk-talo
ke klo 13–15 Sarmaljoen rukoushuone
ke klo 13–15 Illon rukoushuone
Lisätiet. Outi-Tuulia Haavisto p. 044 5133775 tai 5124120.

Seimikatu

su 29.11.2009–6.1.2010
Marttilankadun seimet ihailtavissa koko adventin ja jouluajan.
Avaus su 29.11. messun jälkeen.

Urpo Vuorenoja

Villalangoille olisi taas tarvetta

Heinoon diakoniapiiriläiset ovat saaneet valmiiksi 20 peittoa niistä villalangoista, jotka viime syksynä saatiin lahjoituksena. Värikkäät peitteet ovat vielä torstaina 29.10. nähtävillä Vammalan seurakuntatalon aulassa. Marraskuun alussa ne lähtevät Upe Poutiäisen johtaman Suomen Idäntien kautta kaukaisia lähimmäisiä lämmittämään.

Onko sinulla kaapeissasi villalankoja, joille itselläsi ei ole käyttöä? Useissa seurakunnan piireissä vapaaehtoiset puikottelevat peittojen lisäksi sukkaa ja tumppeja jaettavaksi tarvitsijoille. Niihin tarvitaan materiaalia, ja pieniäkin lanckaeriä otetaan kiitollisena vastaan.

Voit tuoda niitä diakoniatuomistoon Vammalan srk-talon alakertaan tai jättää noutopyynnön.

Diakoniatuomisto on avoinna ma-ti ja to-pe klo 9–11, p. 5124 115.

Heinoonlaiset Hellä Riutta ja Aila Koi-visto esittelevät valmista peittoa.

Teologia menee metsään?

Mistä on kyse, kun yhä useampi kristitty puhuu luonnonsuojelusta? Ollaanko viherpiiperryksen vuoksi luopumassa evankeliumin julistamisesta?

Kristinuskon on joskus jopa syytetty luonnon hyväksikäytön oikeuttamisesta. Kuitenkin alati kasvava määrä ihmisiä uskoo ja ajattelee, että kristinuskon sanoma liittyy olennaisesti luontoon.

Mitä merkitsee se, että Jumala loi maailman hyväksi? Että Jeesus syntyi ruumiilliseksi ihmiseksi,

vaeltamaan luonnon keskellä? Että Pyhän Hengen vertauskuvat ovat luonnonelementtejä?

Kristinuskon ja luonnon suhdetta tutkinut ja sen tiimoilta käytännön seurakuntatyötä tehnyt pastori Panu Pihkala kertoo ja keskusteluttaa aiheesta lisää Sastamalassa maanantaina 2. marraskuuta.

Kristinuskon ja luonnon suhde, pastori Panu Pihkala, ma 2.11. klo 18 Vammalan srk-talon rantasali

NUORILLE

ke klo 19–20 pelivuoro, Muistolan koulu, lisätiet. Tarmo Marjamäki p. 050 3009 560
pe klo 19.30 raamis, Nuakkari
pe klo 18–19.30 musakorneri eli laulu- ja soittotaitoisten treenit, Nuakkari
pe klo 21–24 fisu eli avoimet ovet (ei 13.11.), Nuakkari. Pe 20.11. mukana PieniSuuriMissio

la klo 19.30 arkki eli nuortenilta (ei 14.11.), Nuakkari
la 7.11. ja 12.12. klo 19.30 IHQ-messu, Vammalan srk-talo. Messun jälkeen jatkot Nuakkarilla

pe-su 13.–15.11. Maata näkyvissä -festarit Turussa
la 28.11. klo 16 Marraskuun mani-

festi -bänditapahtuma ja riparikon-sertti, Seukku

Varhaisnuorten kerhot:

ma klo 14.15–15.15 tyttökerho (1–3 lk), Nuakkari
ke klo 16.30–17.30 sähkökerho (1–4 lk tytöt ja pojat), Vinkin vapaa-aikakeskus

Oppaiden kolme kertaa päivässä pitämät yleisesittelyt keräsivät aina väenpaljouden penkkeihin. (vas.) Syksyn aikana kirkossa oli myös useita toimituksia, Johanna Nieminen ja Niklas Birgersson olivat ensimmäinen vihkipari. Taiteen lisäksi kävijöitä on kiinnostanut Pyhän Olavin värikäs historia (oik.).

"Jotain aivan ainutlaatuista"

Tyrvään Pyhä Olavi on vilkkaan syksyn jälkeen laskeutunut talvilepoon. Neljäntenä adventtina kirkkokansa vaeltaa Kallialaan aloittamaan tuomaankirkolla joulua, mutta muuten ovet avautuvat vasta keväällä.

Lähes 35 000 vierasta on jo ehtinyt nähdä **Kuutti Lavosen** ja **Osmo Rauhalan** maalaamat uudet uskon kuvat. Talkoilla rakennetun kirkon taide on herättänyt kiinnostusta sekä kotimaassa että ulkomailla.

Tiedotusvälineet ovat suitsuttaneet tyrvääläisten aarretta sen verran hunajaisesti, että Pyhä Olavi on yksi Suomen kuuluisimmista kirkkoista.

Liikkeenjohdon konsultti **Erik Floman** kirjoitti *Hufvudstadsbladetin* kolumnissaan (11.10.):

"Monien matkailualalla viettämiä vuosien aikana olen eri puolilla maailmaa nähnyt monia muistomerkkejä ja pyhiä paikkoja. Monet kerrat minua on opastettu kunnostetuissa ja raunioituneissa kirkkoissa, lähellä ja kaukana. Koskaan ei ole kuitenkaan sellainen harras tunnelma pysäyttänyt kuin Pyhällä Olavilla. Eikä koskaan aikaisemmin Suomessa.

Melkein kuin vahingossa talkoolaiset ja Sastamalan seurakunta ovat luoneet jotakin aivan ainutlaatuista."

Kirkko on kirkko

Kaupungin suosituin matkailukohde on kuitenkin ensisijaisesti kirkko eli jumalanpalveluskäyttöön vihitty tila. Siellä kokoontutaan messuun ja hiljennytään hartauteen. Siellä Jumala puhuu – ja Jumalalle puhutaan.

Syksyn aikana kirkossa vihittiin monta paria kristilliseen avioliittoon, ensi kesäksi vihkivarauksia on tehty jo 22. Elokuussa **Osmo Rauhalan** maalaaman alttarin äärelle polvistuivat **Johanna Nieminen** ja **Niklas Birgersson**.

– Olihan se upea tunne olla avaamisen jälkeen ensimmäinen vihkipari. Niin monta kertaa olimme käyneet pihassa ja ajaneet paikan ohii. Ellei Pyhä Olavi olisi avautunut häöpäiväämme menses-

sä, sitten olisimme halunneet vihkimisen kirkon pihassa, **Johanna Birgersson** sanoo.

Sastamalan maisemat ovat tulleet Ruotsissa asuvalle avioparille tutuiksi, koska Johannan vanhempi on vapaa-ajanasunto Mouhijärvellä.

Syyskuun lopussa **Otso Niila Väinämö Heikkilä** liitettiin pyhässä kasteessa seurakunnan yhteyteen.

Mielessään vanhemmat **Anna-Liisa Knuuti** ja **Sami Heikkilä** ajattelivat Pyhää Olavia jo odotusaikana. Ilo oli suuri kun he kesällä oivalsivat, että "kyllä se taitaa valmistua ristiäisiin mennessä".

– Kun kirkko avattiin, kävimme ihailemassa taideteoksia ja miljöötä, ja päätimme, että tämä on se paikka, minne nyt haluamme tulla kolmisenkymmentä sukulaista ja ystävää perhejuhlaamme.

Perhe asuu Espoossa, mutta **Anna-Liisan** äidin puolen juuret ovat Keikyässä. Siellä "mummun tyttö" vietti lapsuutensa ja nuoruutensa kesä, ja vapaa-aika kuluu edelleen suvun vanhalla kotitilalla.

Erikoisia ja elämyksellisiä tilaisuuksia aviopari on järjestänyt lähipiirilleen ennenkin. Innokkaiten Lapin kävijöiden rakkaus syytyi vaelluksella pohjoisessa. Kun pariskunta vihittiin Pielpjärven erämaakirkossa, hääväki kutsuttiin Inariin.

Kun esikoistytty **Saana** talvella 2004 kastettiin Keikyän kirkossa, sinne mentiin hevosella rekikytyillä. Toisesta tyttärestä tuli aikanaan **Malla**, "pienemmän tuntuirin valloitus".

Elokuussa 2009 syntynyt poika kastettiin perheen perinteitä noudattaen. Kastemaljana oli sama, jo-

ka jo äidillä omassa ristiäisissään. Valkeaa mekkoa on käytetty suvussa vuosikymmeniä, ja jokaisen lapsen nimi on kirjailtu helmaan.

Kirkkosalin viileys ei Lapin maisemissa liikkumaan tottuneita vanhempia säikäyttänyt.

– Villapukua ja nuttua vaan tarpeeksi alle, äiti tietää.

Tyrvään Pyhän Olavin kirkko tuo **Anna-Liisalle** lämpimiä muistoja myös vuonna 2000 kuolleesta rakkaasta isoäidistä.

– Silloin kun kirkko paloi, hän oli sairaalassa huonossa kunnossa. Palopäivänä istuimme yhdessä sairaalahuoneessa ja katsoimme ikkunasta näkyvää savua. Mummu, herkkä ja uskovainen ihminen, liikutui kyyneliin asti. Jo tuolloin minulle tuli vahva tunnekontakti tähän kirkkoon.

Pirjo Silveri

Tuomaankirkko 4. adventtisunnuntaina 20.12. klo 7. Lue lisää www.sastamalanseurakunta.fi/pyhaolavi/

Ruusuja ja risuja

Kävijät ovat antaneet vuolaasti seurakunnalle suullista ja kirjallista palautetta Pyhästä Olavista.

Kirkossa työskennelleille oppaille, vapaaehtoisille kortinmyyjille ja muille työntekijöille on kommentoitu vaikka mitä. On keuhuttu ja kiiteltty, kyselty ja ihmetelty, kritisoitu ja esitetty toiveita. Muun muassa näin:

- ☞ Uskomaton, häkellyttävä kokemus
- ☞ Kirkko olikin vihkimisen takia suljettu. Miksi? Jouduimme odottamaan, kun sisään ei päässyt toimituksen aikana.
- ☞ Jumalanpalveluksia ja hartauksia saisi olla enemmän
- ☞ Kirkosta on tehty markkina-paikka
- ☞ Hienoa kun seurakunta ei rahasta, vapaaehtoisuus on hyvä, kaikilla tulee olla oikeus päästä kirkkoon ilmaiseksi

- ☞ Ei ole tarpeeksi ostettavaa
- ☞ Punainen pömpeli pihalla on ruma
- ☞ Missä on kahvila?
- ☞ Oppaat erittäin ammattitaitoisia
- ☞ Hienoa että on tietyt opastusajat – muuten olisi kaaos
- ☞ Kuvat mykistävän kauniita
- ☞ Tungos ja kiire ahdistaa
- ☞ Jos taiteenkatselijoista yksikin saadaan aktiiviseurakuntalaiseksi, taide on tehnyt tehtävänsä
- ☞ Seurakunta on onnistunut taiteilijavalinnassa
- ☞ Puutteelliset vessat, ulkona pitäisi olla tuhkakuppi
- ☞ Esite ensiluokkainen
- ☞ Kortteja ja vuosikalenteri taiteilijoiden töistä pitäisi saada myyntiin, samoin taidekirja
- ☞ Taiteesta haltioituu

Kuvat: Pirjo Silveri

Herkän kastetilaisuuden jälkeen Otso Niila Väinämö Heikkilä nukkuu onnellista unta kummitätinsä Riitta Snellmanin sylissä.

Oppailta kysyttyä

- ☞ Paloiko kirkko siis aivan kokonaan?
- ☞ Rakensivatko ne talkoolaiset todella kaiken?
- ☞ Onko kuvat oikeasti maalattu täällä paikan päällä?
- ☞ No mitenkäs tätä sitten lämmitetään?
- ☞ Huomasin ettei täällä ole urkuja. Miten jumalanpalveluksissa voidaan laulaa?
- ☞ Onko kirkko normaalissa käytössä?
- ☞ Miten taiteilijat valittiin?
- ☞ Miten seurakunta oli niin rohkea että lähti tällaiseen projektiin?
- ☞ Mikä tuo ympyräsystemi
- ☞ Lavosen töiden alapuolella on?
- ☞ Niin vaikuttavaa, ettei liikutukselta pysty kysymään mitään.
- ☞ Miksi lattialankut ovat irtonaisia? Jätetäänkö ne noin?
- ☞ Kuka on Veronica, onko hän joku henkilö Raamatussa?
- ☞ Miksi kirkon yleisväritys on sininen?
- ☞ Miksi vain parissa etupenkissä on ovet?
- ☞ Mitkä ovat syvennykset seinissä alttarin molemmin puolin?
- ☞ Onko sakasti vanha, säilykö se tulipalossa?
- ☞ Mikä on seemiläinen A?
- ☞ Säilyvätkö maalaukset varmaan, kestävätkö värit?